

Cēsīs iepazīst risinājumus energoefektīvākai un drošākai pilsētvidei

Otrdien, 27. oktobrī, Cēsīs pašvaldību pārstāvji un nozares eksperti iepazinās ar viedā apgaismojuma un datu izmantošanas iespējām, kas var palīdzēt samazināt enerģijas patēriņu, uzlabot drošību un plānot satiksmi. Vidzemes plānošanas reģiona (VPR) rīkotajā seminārā “Viedā pilsētvide praksē. Kā tehnoloģijas palīdz veidot viedāku pilsētvidi?” aplūkoja Latvijas un citu Eiropas valstu pieredzi, tostarp Cēsu novada piemēru gājēju, velosipēdistu un transportlīdzekļu plūsmu analīzē.

Viens no semināra galvenajiem jautājumiem bija esošās ielu apgaismojuma infrastruktūras plašāka izmantošana. Apgaismojuma stabos iespējams izvietot arī gaisa kvalitātes un trokšņa sensorus, satiksmes uzskaites ierīces un citus risinājumus. To iegūtie dati var palīdzēt pašvaldībām novērtēt pilsētvides apstākļus un pieņemt pamatotākus lēmumus par infrastruktūras attīstību.

Cēsu piemērs - dati satiksmes un infrastruktūras plānošanai

Uzņēmuma “DataInsight” pārstāvis Leons Mednis, izmantojot Cēsu novada piemēru, demonstrēja, kā videonovērošanas kameru dati palīdz analizēt gājēju, velosipēdistu un transportlīdzekļu plūsmas. Šādi iespējams novērtēt pasākumu apmeklējumu un ietekmi uz satiksmi, kā arī sekot pārvietošanās paradumu izmaiņām. Iegūtā informācija var noderēt satiksmes organizēšanā un publiskās infrastruktūras plānošanā.

Savukārt uzņēmuma “Citylight.net” pārstāvis Reinis Kūla iepazīstināja ar attālinātu

apgaismojuma vadību un sensoru izmantošanas iespējām. Šīs tehnoloģijas ļauj pielāgot apgaismojuma intensitāti faktiskajai gājēju un transportlīdzekļu plūsmai, vienlaikus iegūstot datus par kustības intensitāti un pilsētvides apstākļiem.

Latvijas un ārvalstu pieredze apgaismojuma pārvaldībā

VPR pārstāve Zane Pīpkalēja iepazīstināja ar projekta RESONANCE partnerreģionu pieredzi. Koimbras pilsētā Portugālē apgaismojumu vada attālināti, operatīvi pielāgojot tā ieslēgšanas un izslēgšanas laiku. Tas palīdz taupīt enerģiju un samazināt izmaksas. Pilsētā apgaismojuma infrastruktūru papildina arī ar gaisa kvalitātes un trokšņa sensoriem, satiksmes un gājēju plūsmas uzskaites risinājumiem un vietās, kur to pieļauj pieejamā jauda, elektroauto uzlādes iespējām.

Beinasko pašvaldībā Itālijā projekta laikā īsteno pilotprojektu, kurā apgaismojuma spilgtumu pielāgo ar kustības sensoru un gaismas intensitātes regulēšanas palīdzību. Šādi risinājumi ļauj samazināt enerģijas patēriņu un uzlabot drošību pilsētvidē.

Līdzīgus risinājumus jau izmanto Valmierā. Valmieras novada pašvaldības pārstāvis Mārtiņš Jānis Milovankins pastāstīja, ka no 2019. līdz 2021. gadam pilsētā 452 ielu gaismekļus nomainīja pret energoefektīviem LED gaismekļiem ar kustības sensoriem un viedo vadības sistēmu. Tā ļauj pielāgot apgaismojuma intensitāti gājēju un transportlīdzekļu plūsmai, kā arī savlaicīgi konstatēt bojājumus un darbības traucējumus.

Tehnoloģiju ieviešanai vajadzīgas zināšanas un sadarbība

Seminārā pārrunāja arī pašvaldību speciālistiem nepieciešamās prasmes, lai izvēlētos piemērotus risinājumus un sagatavotu tehniskās specifikācijas, iepirkumu un projektu dokumentāciju. Rīgas Tehniskās universitātes pārstāvis Ansis Avotiņš iepazīstināja ar P4ELECS platformu, kas paredzēta elektrifikācijas jomas prasmju un kompetenču attīstībai.

Straujā tehnoloģiju attīstība prasa regulāri papildināt speciālistu zināšanas un stiprināt pašvaldību, pētniecības iestāžu un uzņēmumu sadarbību. Pieredzes apmaiņa palīdz izvērtēt, kuri risinājumi vislabāk atbilst katras pašvaldības vajadzībām un iespējām.

Seminārā aplūkotie piemēri iezīmēja arī jautājumus, ko izvērtēt Vidzemes attīstības programmas pilnveidē, tostarp apgaismojuma infrastruktūras plašāku izmantošanu un mobilitātes datu lietojumu pašvaldību plānošanā.

Par projektu

Seminārs notika Interreg Europe programmas projekta “Viedie apgaismojuma stabi kā zaļu un energoefektīvu kopienu virzītājspēks” (RESONANCE) laikā. Projekts veicina pieredzes apmaiņu starp Eiropas reģioniem, lai sekmētu energoefektīvas, drošas un iedzīvotājiem ērtas pilsētvides attīstību.

Vairāk par projektu: <https://ej.uz/tki6>.